

Meraklı Minik

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızın konusu Afrika. Burası, denizlerle çevrili, kocaman ama gerçekten kocaman bir toprak parçası. O kadar ki dev ağaçların bulunduğu büyük ormanlardan tutun, uçsuz bucaksız çöllere, sonu görünmeyen çayırlara kadar pek çok farklı yer bu büyük toprak parçasının üzerinde yer alıyor. Elbette bu kocaman yerde pek çok insan, bitki ve hayvan da yaşıyor. Dergimizin neşeli kahramanı gergedan da burada yaşayan hayvanlardan yalnızca biri. Ama merak etmeyin, tek kahramanımız o değil. Gergedanla aynı topraklarda yaşayan pek çok canlıyla daha tanışacaksınız.

Oyun kartlarımızda da yine Afrika'da yaşayan hayvanlara yer verdik. Ancak bu sayımızda kartlarımızla ilgili küçük bir değişiklik yaptık. Afrika'da yaşayan hayvanların resimlerinin yarısının bir kartta, diğer yarısının da başka bir kartta yer aldığını göreceksiniz.

Oyun kartlarımızla oynarken her bir hayvan resminin iki parçalık bir yapboz oluşturduğunu düşünebilirsiniz. Bunun dışında, kartları her zamanki gibi bellek oyunu oynamak için de kullanabilirsiniz. Ya da onlarla Kırçıl'ın Seçtikleri köşemizde yer verdiğimiz oyunu oynayabilirsiniz.

Umarız sizin için hazırladığımız her şeyi çok sever ve dergimizle birlikte çok güzel zaman geçirirsiniz.

Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Meltem Yenal Coşkun

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"

Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Nüket Yetiş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Duran Akça
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni

Meltem Yenal Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Berrin Akman
Adnan Bahadır
Prof. Dr. Meryem Beklioğlu
Prof. Dr. Ömer Cebeci
Yrd. Doç. Şansal Erdinç
Prof. Dr. Gelengül Haktanır
Dr. Şükrü Kaya
Dr. Sait Uluç

Araştırma ve Yazı Grubu

Şefika Özcan
sefika.ozcan@tubitak.gov.tr
Zuhal Özer
zuhal.ozer@tubitak.gov.tr
Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım - Uygulama

Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr
Ayşegül Doğan Bircan
aysegul.bircan@tubitak.gov.tr

Çizer

Pınar Büyükgöral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Web Tasarım - Uygulama

Sadi Atılğan
sadi.atilgan@tubitak.gov.tr

Okur İlişkileri - İdari Hizmetler

Emine Sonnur Özcan
sonnur.ozcan@tubitak.gov.tr
İmran Tok
imran.tok@tubitak.gov.tr
Telefon: (312) 467 32 46

Mali Yönetmen

H. Mustafa Uçar
mustafa.ucar@tubitak.gov.tr

Baskı

İmpress Baskı Tesisleri
İmaj İç ve Dış Ticaret A. Ş.
www.imajas.com.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi
Atatürk Bulvarı
No: 221 Kavaklıdere / 06100 / Ankara
Tel (312) 427 06 25 (Yazı İşleri)
Tel (312) 468 53 00 (TÜBİTAK Santral)
Faks (312) 427 66 77 (Yazı İşleri)
İnternet www.tubitak.gov.tr/merakliminik
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 3,5 TL (KDV dahil)

Dağıtım

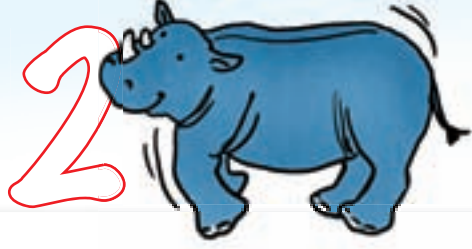
TDP
http://www.tdp.com.tr/

Baskı Tarihi

31.08.2010

HER AYIN 1'İNDE ÇIKAR

İçindekiler

2 Ah Neşeli Gergedan...

7 Dikdik, Niyala, Tepeli Turna,

Ne Çok Hayvan Var Afrika'da!

11 Gergedanları Tanıyalım

13 Bu Hayvanların Boynuzları Var

16 Boynuzlar Karışmış

18 Afrika'da Bir Ağaç: Akasya

20 Bu Çocuklar Afrika'da Yaşıyor

24 Çok Merak Ediyorum

26 Haydi Mutfğa

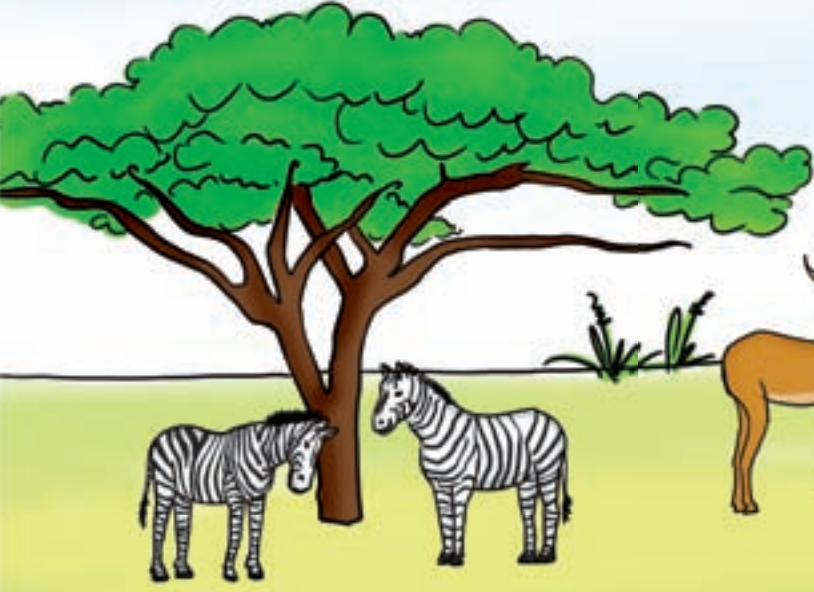
28 Çakçak Keşfediyor

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kırçıl'ın Seçtikleri

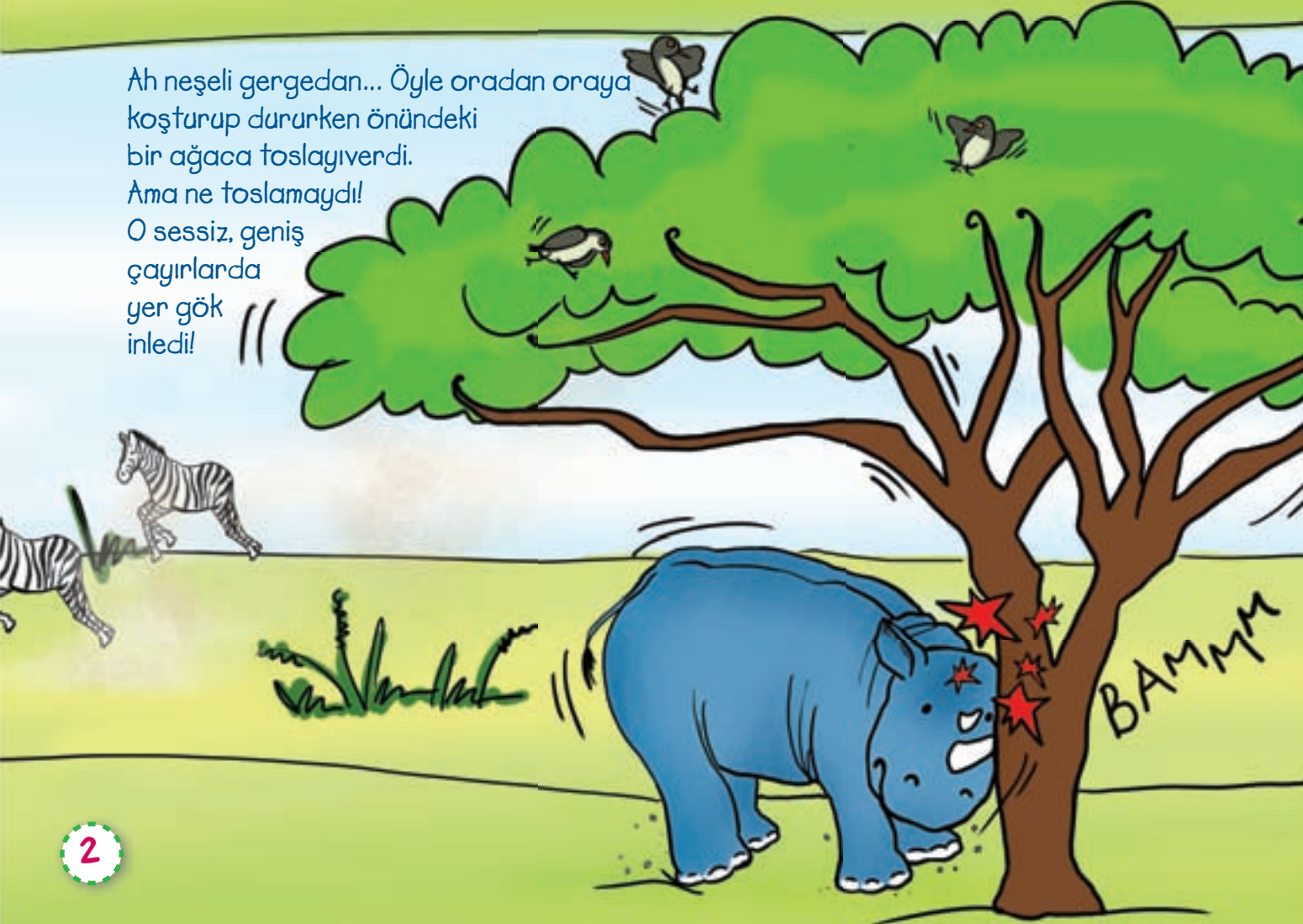
Ah Neşeli

Afrika'nın geniş çayırlarında tek tük ağaçlardan başka göze çarpan bir şey yoktu. Oradan oraya neşeyle koşturan gergedan dışında! Bu neşeli gergedandan başka herkes bir gölgede dinleniyordu.

Ah neşeli gergedan... Öyle oradan oraya koşturup dururken önündeki bir ağaca toslayıverdi. Ama ne toslamaydı! O sessiz, geniş çayırlarda yer gök inledi!

Gergedan...

Gergedanın tosladığı ağaçtaki temizlikçi kuşların ödleri koptu!

Hepsi de çığlık çığlığa havalandı.

Zebralar ve antiloplar hızla koşup uzaklaştı.

Bu ne kargaşaydı!

Tam zebralar dinlenmeye devam edecekken...

Tam neşeli gergedan yeni bir oyun bulduğunu düşünürken...

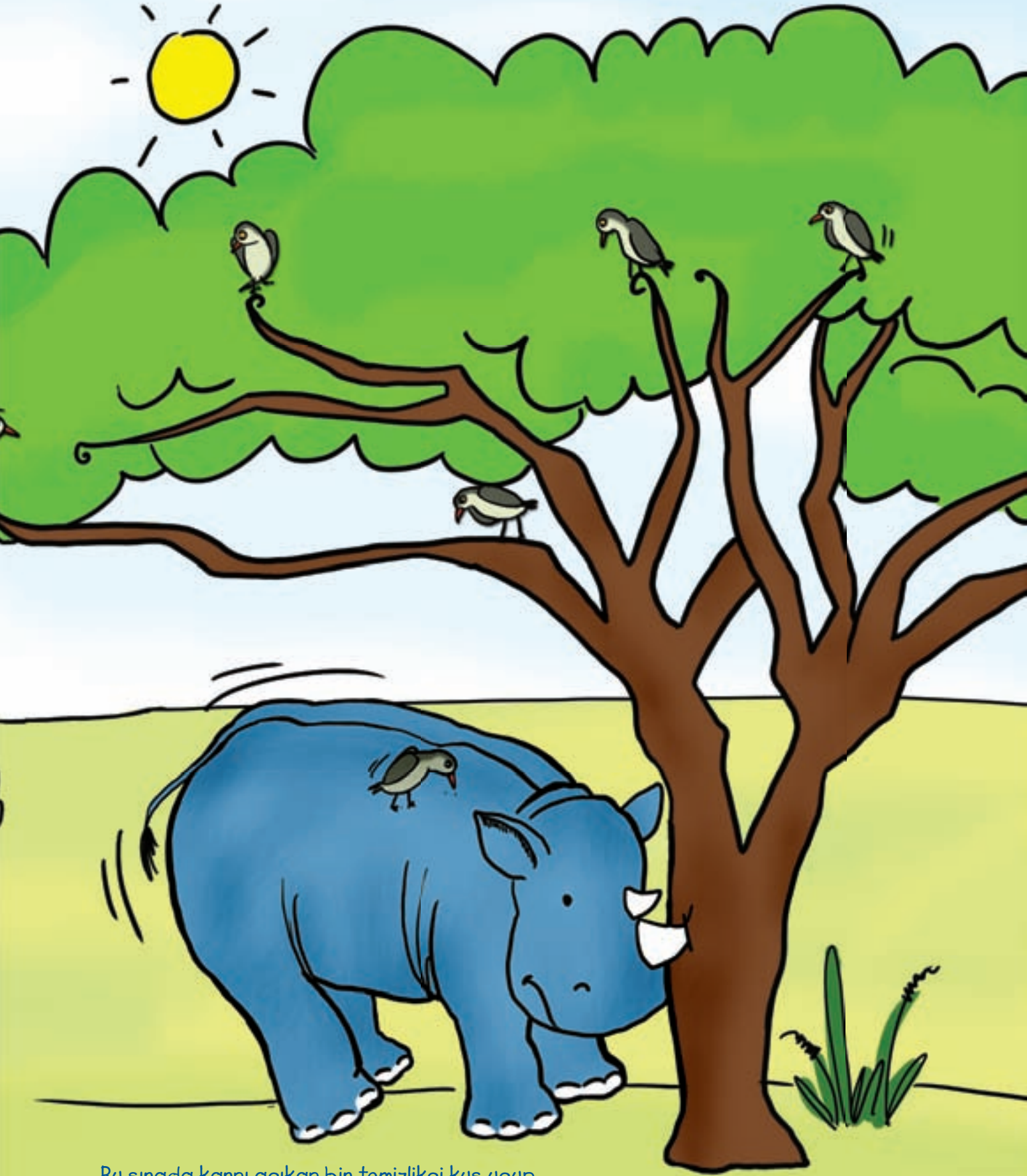
Tam karnı acıkan temizlikçi kuşlardan biri gergedanın üzerinde yiyebileceği bir kene olduğunu fark etmişken...

Büyük bir terslik olduğu anlaşıldı!
Gergedan ağaçtan uzaklaşamıyordu.
Kocaman boynuzu ağacın gövdesine sıkışmıştı!

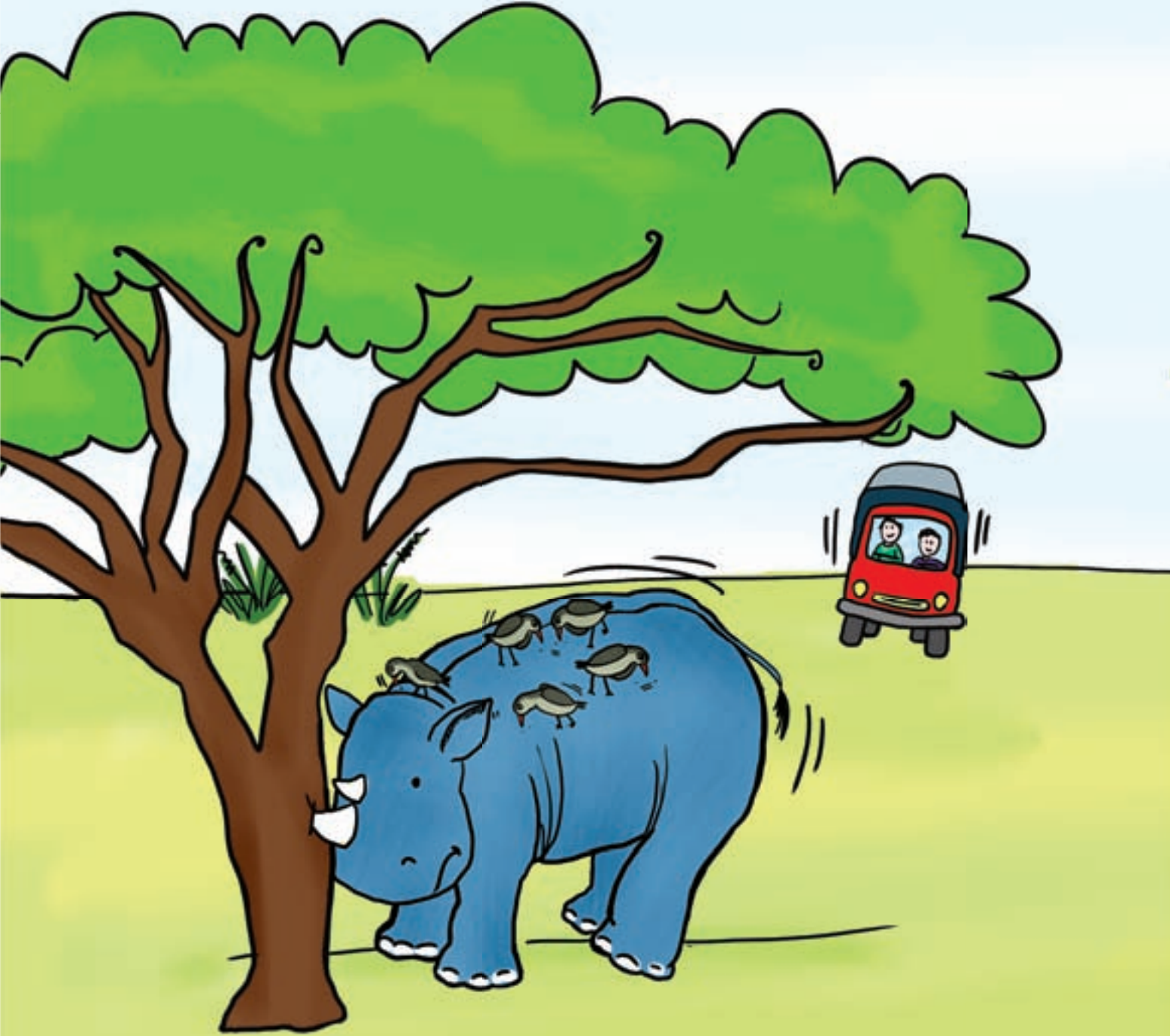

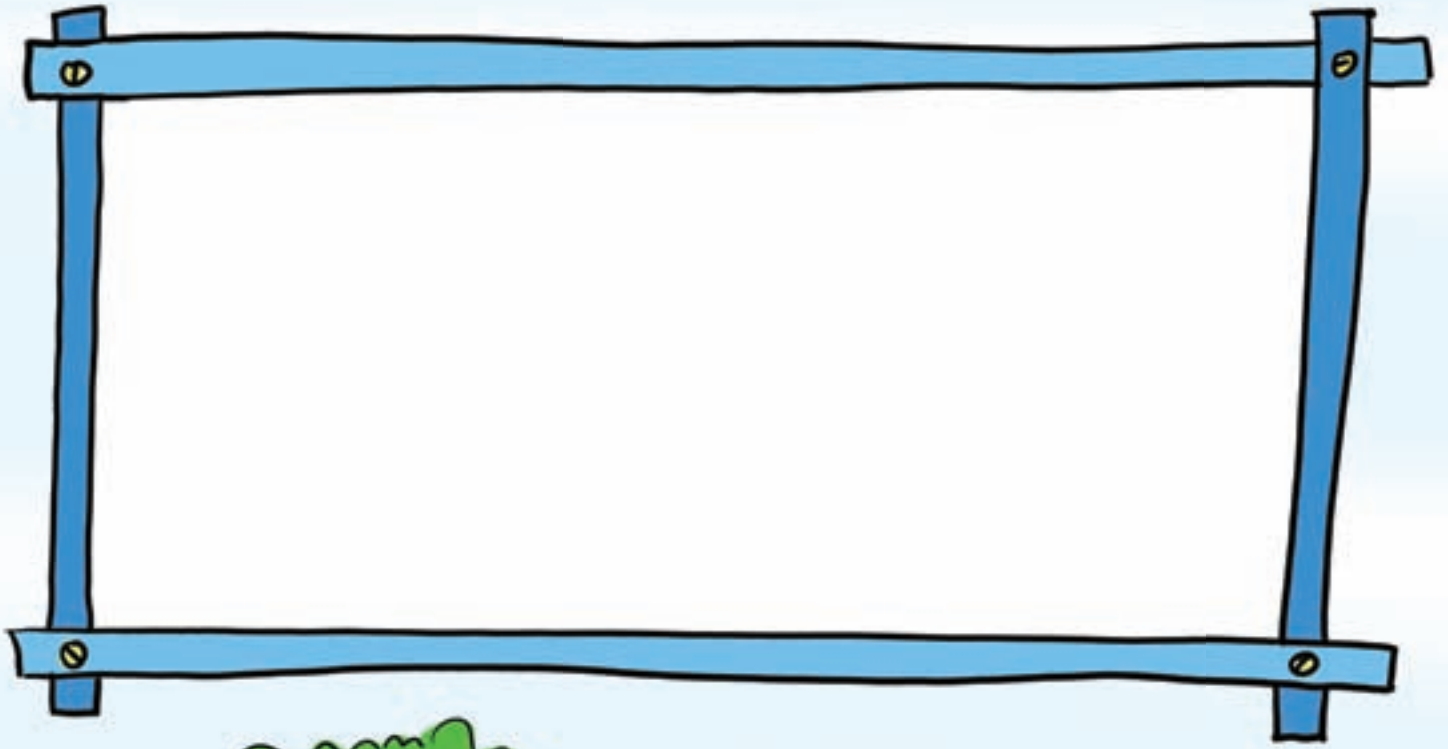
Neşeli gergedan geri gitmeye çalıştı, olmadı.
Bir o yana, bir bu yana dönmeye çalıştı, olmadı.
Aşağı eğilmeye çalıştı, olmadı. Yukarı yükselmeye çalıştı. O da olmadı.

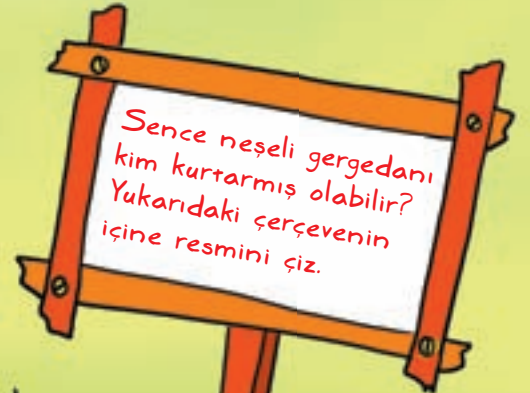
Bu sırada karnı açılan bir temizlikçi kuş uçup gergedanın sırtına kondu. Gergedanın sırtındaki keneyi ağzına atıverdi.

Bunu gören diğer temizlikçi kuşlar da karınlarını doyurmak için gergedanın üstüne kondu. Onlara göre hava hoştu ama gergedan zor durumdaydı. Boynuzunu ağaçtan nasıl kurtaracağını bilmiyordu.

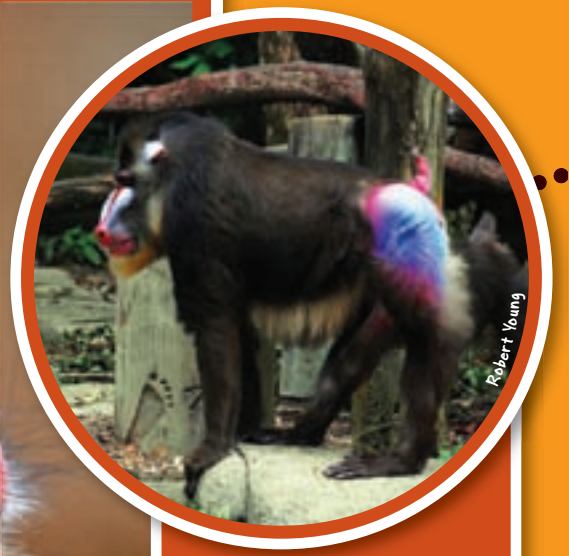

Derken bir şeyler oldu ve neşeli gergedanın kocaman boynuzu ağaçtan kurtuluverdi. Neşeli gergedan da bir süre çevresine bakındıktan sonra evinin yolunu tuttu.

Dikdik, Niyala, Tepeli Turna, Ne Çok Hayvan Var Afrika'da!

Afrika'da birçok hayvan yaşıyor. Fil, gergedan, suaygırı, zebra, aslan, zürafa, çita, timsah gibi... Ama Afrika çok büyük bir yer. Burada belki daha önce adını bile duymadığın başka hayvanlar da yaşıyor. Haydi bu hayvanlardan bazılarını tanıyalım.

Mandriller, Afrika'daki ormanlarda, aileleri ve arkadaşlarıyla birlikte grup halinde yaşar. Kırmızı burunları, parlak mavi popoları ve sarı sakalları sayesinde kolayca tanınırlar.

Getty Images / Serimaj

Temizlikçi kuşlar, kene gibi küçük hayvanlarla beslenir. Peki, bu küçük hayvanları nerede bulurlar dersin? Elbette gergedan, suaygırı, ceylan, zebra gibi büyük hayvanların üzerinde! Şimdi sen söyle! Bu resimdeki temizlikçi kuşlar hangi hayvanın üzerine konmuş olabilir?

Visual Photos

Getty Images / Serimaj

Tepeli turna, yalnızca Afrika'daki akarsuların ve göllerin kıyısında yaşar. Adını, başının üzerindeki altın sarısı tüylerden alır.

Visual Photos

Niyalalar, su kaynaklarının yakınında yaşar. Onları sırtlarındaki beyaz çizgilerden tanıyabilirsin. Peki bu niyalanın sırtında kaç beyaz çizgi görüyorsun?

Getty Images / Serimaj

Daha önce leylek görmüş olabilirsiniz. Ama bu, başka bir leylek! Onun adı, eyer gagalı leylek! O, Afrika'daki akarsuların ve göllerin kıyısında yaşar. Gagası da diğer leyleklerin gagasından çok farklı! Haydi onun gagasını incele ve anlat!

Thinkstock

Getty Images / Serimaj

Getty Images / Serimaj

Bu bir okapi! Okapiler, Afrika'daki ormanlarda yaşar. Uzun dilleriyle buradaki ağaçların yapraklarını koparıp yerler!

Getty Images / Serimaj

Afrika'nın düzlüklerinde yaşayan bu hayvanın adı da dikdik! Dikdik adı nereden geliyor biliyor musun? Dişi dikdiklerin korktukları zaman çıkardığı "dik-dik, dik-dik" seslerinden. Haydi sen de dikdik sesi çıkar!

Bu sayfadan küçük bir kitap yapabilirsin.
Sayfayı turuncu kesikli çizgilerden kes.
Böylece, üç ayrı parça elde edeceksin.
Bu parçaları mavi çizgilerden ikiye katla.
Parçaları, sayfa numaraları birbirini izleyecek
biçimde iç içe koy ve ortasından zimbala.
Kitabın hazır!

Gergedan Kitabım

Bu kitabın sahibi

Visual Photos

Seçil Güvenç Heper

Getty Images / Serimaj

Getty Images / Serimaj

9

Çamur banyosu yapmayı da çok severler ve her yerlerini çamura bularlar.

Dünyanın farklı yerlerinde birbirinden değişik gergedanlar yaşar. Bu fotoğraftaki Hint gergedanları Asya'da yaşar ve gergedanların en büyüğüdür!

2

Visual Photos

Visual Photos

7

Gözleri iyi görmez.
Ama kulakları çok iyi duyar.

Bu da bir beyaz gergedan. Afrika'da yaşayan tüm gergedanlar gibi onun da iki boynuzu var.

4

Getty Images / Serimaj

Thinkstock

1

Gergedan, karada yaşayan en büyük ikinci hayvandır. Yalnızca Afrika fili ondan daha büyüktür.

Veee hepsi de yavrularını sütle besler. Bu fotoğraftaki anne gergedan gibi!

10

Getty Images / Serimaj

Thinkstock

3

İşte bir başka gergedan. Onun adı da "Sumatra gergedanı". O da Asya'da yaşar ve gergedanların en küçüğüdür.

Serinlemek için suya girmeye bayılırlar.

8

Thinkstock

Thinkstock

5

Tüm gergedanların derisi çok kalındır.

Hepsi de otla beslenir.

6

Bu Hayvanların Boynuzları Var

Burada gördüğün hayvanların hepsinin boynuzları var. Bazısı düz, bazısı kıvrık, bazısı çatallı... Peki bu boynuzlar ne işe yarar, biliyor musun? Çoğu boynuzlu hayvan boynuzlarını kendini korumak için kullanır. Ama boynuzlarını avlarını yakalamak için kullananlar da var. İşte bu hayvanlardan bazıları. Önce onların fotoğraflarını incele. Sonra da başka hangi hayvanların boynuzları var, söyle.

Dağ keçisi

Thinkstock

Keseli antilop

Büyük kudu

Getty Images / Serimaj

Afrika ceylanı

Getty Images / Serimaj

Getty Images / Serimaj

Sığır

Getty Images / Serimaj

Ren geyiği

Getty Images / Serimaj

Afrika Mandası

Boynuzlar Karışmış

Gergedan, dağ keçisi,
Afrika mandası, bir de antilop.
Boynuzları karışınca
Şaşıp kalmışlar bu duruma.
Ama biliyor musun?
Bu tam sana göre bir bulmaca.
Haydi bak çıkartmaların arasına,
Hepsini gör kendi boynuzuyla.
Sonra da yapıştır bu sayfalara!

Afrika'da Bir Ağaç Akasya

Afrika'da, otlarla kaplı geniş düzlüklerde çok az ağaç vardır.
Bunların çoğu da akasyadır.
Akasya ağacını tanımak ister misin?

Afrika'daki akasyalar uzaktan bakıldığında şemsiyeye benzer. Pek çok hayvan güneşten korunmak için bu ağaçların altına gelir. Tıpkı bu fotoğraftaki filler gibi.

Akasyaların yapraklarının arasında pek çok diken bulunur. Bu dikenlere karşın bazı hayvanlar akasya yapraklarını gemeyi çok seven. Zürafalar gibi. Ama merak etme, dikenler zürafaların dillerine zarar vermez. Çünkü onların dilleri çok serttir.

Pek çok hayvan akasyaların dallarında dinlenir. Tıpkı bu eflatun göğüslü gökkuzgun...

...ve bu leopar gibi.

Bu Çocuklar Afrika'da Yaşıyor

Afrika kocaman bir kıta. Bu kıta üzerinde birçok ülke var. Bu ülkelerde de pek çok insan yaşıyor... Ve elbette çocuklar! Bakalım Afrika'daki çocuklar nelerle uğraşıyor? Hangi oyunları oynuyor, nasıl giyiniyor, hangi hayvanları besliyor?..

İşte Masai çocukları. Masailer Kenya'da yaşar. Renkli giysileri çok severler. En çok da kırmızı renkte giysiler giyerler. Burada gördüğün Masai çocukları bir araya gelmiş, şarkı söylüyor.

Kenya'nın başka bir bölgesinde yaşayan bu çocuklar bir okulun öğrencileri. Bu öğrenciler, bir okul gezisiyle fillerin bakım evine gitmiş. Bakım evindeki yavru fillerden birini seviyorlar.

Uganda'da
yaşayan bu
çocuklar bir
anne keçiye
ve onun yeni
doğmuş
yavrusuna
bakıyor.
Ayrıca her gün
anne keçinin
sütünden
içiyorlar.

Visual Photos

Getty Images / Serimuj

Burundi'de
yaşayan bu
çocuğun
tahtadan bir
bisikleti var.
Bisikletini kimi
zaman yük
taşımak için de
kullanıyor.

Tanzanya'daki bu çocuklar
kendilerine bir oyuncak
bulmuş. Neyle oynadıklarını
söyler misin?

Visual Photos

Burada da iki Fulani
çocuğunu eşeğe binerken
görüyorsun. Nijerya'da
yaşayan Fulaniler, uzak
yerlere giderken eşeğe
biniyor.

Getty Images / Serimaj

İşte Gana'da bir okulun penceresinden
bakan öğrenciler. Bir pencereye ne
kadar çok kişi sığmışlar! Haydi, kaç kişi
olduklarını say.

Namibiya'da en çok sevilen sporlardan
biri futbol. Üstelik futbolu çocuklar da
büyükler kadar seviyor.

Visual Photos

Getty Images / Serimaj

Visual Photos

Burada da Etiyopya'da yaşayan Surma çocukları var. Serinlemek için suda oynuyorlar.

Visual Photos

Bu kız, Malavi'de bir köyde yaşıyor. Köydeki diğer kadınlarla birlikte o da su taşıyor.

Getty Images / Serimaj

Parmak piyanosu Afrika'ya özgü çalgılardan biri. Güney Afrika'da yaşayan Zulular'dan bu baba-oğul da birlikte parmak piyanosu çalıyor.

! FRKADA YAŞAYAN EN
BÖYÜK HAYVAN ANCI DİR

Ahmet Efe Şahin / 6 Yaş / Ankara
Barış Türkmen / 5 Yaş

İLERNÄ HORTUM ÜNE AŞE AYARAR
Çiçek Naz Saklakoğlu / 6 Yaş / Manisa

Afrika'da yaşayan en büyük hayvan Afrika filidir. Afrika filinin upuzun bir hortumu vardır. Bu hortum aslında onun burnudur. Filler, hortumlarını pek çok iş için kullanır. Su içmek, yıkanmak, koku almak gibi.

Getty Images / Serimaj

Filler çamur banyosu yapmayı çok sever. Bu iş için hortumlarını kullanırlar.

Thinkstock

İki fil karşılaştığında selamlaşmak için hortumlarını birbirine değdirir.

Filler, yaprakları koparmak için de hortumlarını kullanır.

Thinkstock

3 ORULARNIZI "EKLİYORUZ

Atlarla ilgili merak ettiğiniz soruları bize gönderin.

Bu sorulardan birini Kasım 2010 sayımızda yanıtlayalım. Sorularınızı 15 Ekim 2010 tarihine kadar gönderebilirsiniz. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ilin adını yazmayı unutmayın! İşte adreslerimiz:

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Adres: TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Gergedan Mozaik Pasta

Kıyıcı
Mutfak

Malzeme

- 2 su bardağı yulaf ezmesi
 - 4 yemek kaşığı tereyağı
 - 1 yemek kaşığı kuru üzüm
 - 4-5 kuru kayısı
 - 5-6 yemek kaşığı bal
 - 1/2 su bardağı süt
 - 4 yemek kaşığı kakao
 - 1 avuç dövülmüş fındık
- Süsleme için biberiye, maydanoz, nane, dereotu ya da meyve yaprağı.

Bu sayfadaki
etkinlik
yetişkinlerle
birlikte yapılmalıdır.

Süt dışındaki tüm malzemeleri derin bir kâsede karıştırın. Ardından bu karışıma sütü azar azar ekleyin. Karışımın, şekil alabilecek yoğunlukta olmasını sağlayın ve üzerini sıkıca kapatıp yaklaşık yarım saat buzdolabında dinlendirin. Bir gergedan fotoğrafına bakarak karışımı şekillendirin. Bunun için şöyle bir yol izleyebilirsiniz: Önce karışımın bir miktar alarak avucunuzun içine sığacak büyüklükte bir top yapın. Bu topu düz bir tabağın içine koyup üzerine bastırarak yassılaştırın ve gergedanın gövdesini oluşturun. Gergedanın bacaklarını yapmak için iki minik top daha hazırlayın. Bu toplara dikdörtgen şekli verin. Hazırladığınız bu bacakları gövdeye yerleştirin. Şimdi de minik üçgenler yapın. Bunları da bacakların uç kısımlarına yerleştirin. Karışımın minik bir parça daha alıp kuyruğu hazırlayın. Gergedanın başı için gövdenin yarı büyüklüğünde bir top hazırlayın. Buna elips şekli verip gövdeye bitiştin. Boynuzlar için biri büyük, biri küçük iki üçgen yapın ve bunları başa tutturun. Yarım fındıktan da gergedanın gözünü hazırlayın. Göz bebeğini ise karışımın hazırladığınız çok küçük bir toptan yapabilirsiniz. Kulaklar için de yine karışımın iki küçük üçgen hazırlayıp başa tutturun. Gergedanın vücut bölümlerini birbirine daha sağlam bir şekilde tutturmak isterseniz bal kullanabilirsiniz. Son

olarak gergedanın çevresini süslemek için toprak ve bitkiler yapın. Toprağı, karışımın hazırlayacağınız toptan, bitkileri de biberiye, maydanoz ya da nane yapabilirsiniz.

Afiyet olsun!

Yazı ve fotoğraflar: İpek Kuşçu

Isınan Havaya Ne Olur?

Isınan hava kabına sığmaz!
Ama bu ne demek?
Gel, bunun anlamını birlikte keşfedelim.

Heey Toprak,
baksana kırmızı
balon ne kadar
şişti!

Hadi, diğer
şişeleri de
güneşe çıkaralım.

Haydi, Sen de Dene!

Gerekli malzeme

Balon

Boş soda şişesi

Büyük bir kâse

Sıcak su

Bu deneyi
bir büyüğünle
birlikte yap!

1 Balonu, soda şişesinin ağzına sıkıca geçir.

2 Büyük bir kâsenin içine sıcak su doldur. Bu işi yaparken bir büyüğünden yardım al.

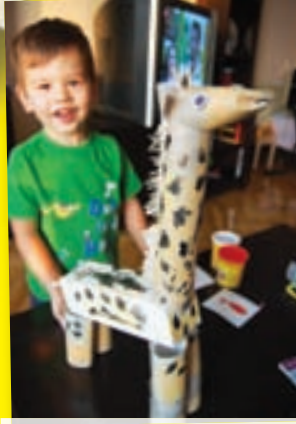
3 Şişeyi, kâsenin içine yerleştir. Bir süre bekle. Bakalım neler olacak?

Bir süre sonra balonun şiştiğini göreceksin. Bu nasıl olur?
Şişenin ve balonun içinde, biz göremesek de hava vardır.
Üstelik hava yine bizim göremediğimiz, hareket eden çok küçük taneciklerden oluşur. Sıcak suyun içine koyduğumuzda şişenin ve balonun içindeki hava ısınır. Bunun sonucunda havadaki tanecikler daha hızlı hareket etmeye başlar. Aynı zamanda da birbirlerinden uzaklaşırlar. Yani daha geniş bir alana yayılırlar. Bu yayılma balonun içine doğru olduğundan balon şişer.

küçük eller işbaşında

Temmuz sayımızda, Afrika'da yaşayan bir hayvanın maketini yapmanızı istemiştik. İşte maketlerinizle birlikte çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da web sayfamızda görebilirsiniz. Web sayfamızın adresi: <http://www.tubitak.gov.tr/merakliminik>

Ege Boğaç Candemir - 2,5 yaş - İzmir

Malin Sürük - 7 yaş - Almanya

Güneş Öztarhan - 3 yaş - İzmir

Okyanus Bilgili - 6 yaş - İstanbul

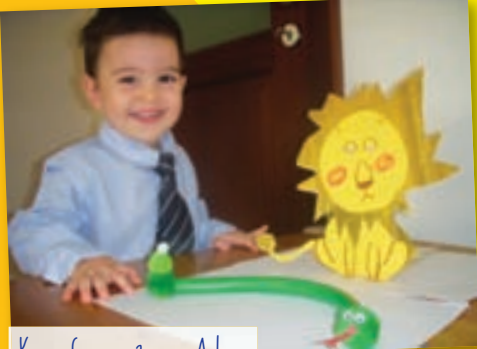
Yusuf Özutku - 4 yaş - Ankara

Mehmet Atasavun - 3,5 yaş - İstanbul

Duru Yıldırım - 5,5 yaş - Ankara

Kuzey Güner - 2 yaş - Ankara

Mert ve Aynur Türkileri, Poyraz Pehlivanoglu - Ankara

Elif Rama Duman - 3 yaş - Amasya

Düsan Yılmaz - 5,5 yaş - Ankara

Nurbanu Ecer - 4,5 yaş - Afyon

Karaca Matçı - 4,5 yaş - Eskişehir

Doğa Aydın - 6 yaş - Ankara

Toprak Yiğitoz - 5 yaş - Eskişehir

Kutay Erk Güven - 5 yaş - Ankara

Kasım 2010 sayımız için atık malzemelerden oyuncak bir at yapmanızı istiyoruz. Ardından oyuncak atınızla bir fotoğraf çektirin. Bu fotoğrafı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve oturduğunuz ili de yazarak bize gönderin. 15 Ekim'e kadar süreniz var. Adresler aşağıda:

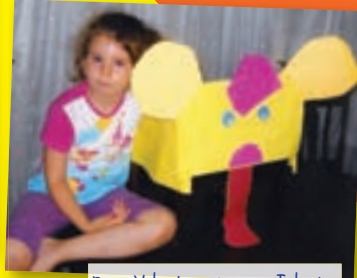
TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221
06100 Kavaklıdere / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Nisa Keloglu - 4 yaş - İzmir

Feraye Karadas - 4,5 yaş - İzmir

Duru Yüksel - 4,5 yaş - Tekirdağ

Zeynep Hasım - 5 yaş - Ankara

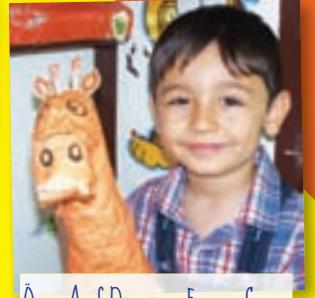
Serdil Kocar - 3 yaş - İzmir

Egemen Aytac - 4 yaş - İstanbul

Elif İnci Collu - 3 yaş - Amasya

Ömer Asaf Düzgün - 5 yaş - Çorum

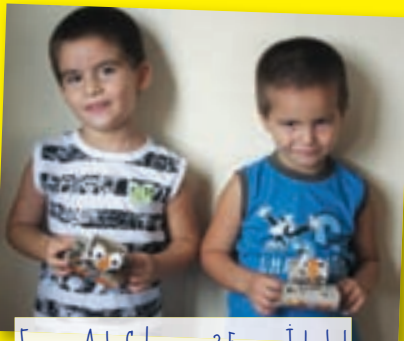
Erdem Günel - 3,5 yaş - Bursa

Elif Zeren Önen - 6 yaş - Mersin

Yunus Alp Bıyıkoglu - 7 yaş - Ankara

Eren ve Arda Çekmece - 3,5 yaş - İstanbul

Yağmur Akdeniz - İstanbul

Kırçığın
Seçtikleri

El İşi

Afrika'daki Evler

Afrika'da yaşayan insanların çoğu evlerini yaşadıkları yerde bulunan doğal malzemelerden yapar. Ağaç dalları, çamur, kurumuş otlar gibi. Çocuğunuzla bu konuda sohbet ettikten sonra, bahçeden biraz toprak ve kurumuş ot toplayın. Toprağı suyla ıslatıp kolayca biçimlendirilebilecek kıvamda bir çamur haline getirin. Bu karışıma kuru otlar da ekleyin. Artık karışımla minik evler yapabilirsiniz. Hatta bu evlerle bir köy kurmayı deneyin. Daha sonra yaşadığınız yerde başka hangi malzemelerin bulunduğu üzerinde birlikte düşünün ve bunlardan ev yapılıp yapılamayacağı konusunda konuşun.

Oyun

Resim Tamamlamaca

Bu oyun, iki kişiyle ve dergimizin ekinde verdiğimiz oyun kartlarıyla oynanır. Tüm kartlar karıştırılır. Oyuncular kartların resimli yüzünü görmeden ikişer kart çeker. Kartlarını diğer oyuncunun göremeyeceği biçimde ellerinde tutarlar. Kalan kartlar resimli yüzleri altta kalacak biçimde üst üste dizilerek iki oyuncunun arasında bir yere yerleştirilir. Oyuna kimin başlayacağına karar verilir. İlk oyuncu ortadaki kartların en üsttekini alır. Amaç, herhangi bir hayvanın resminin diğer yarısını bulmaktır. Diyelim ki oyuncunun elinde gergedanın başı ve zebranın arka bacaklarının olduğu kartlar var. Bu oyuncunun amacı, gergedanın arka bacaklarının ya da zebranın başının olduğu kartlardan birini bulmaktır. Oyuncunun çektiği kart bunlardan biri değilse oyuncu elindeki üç karttan birini yerdeki kartların en altına koyar. Ancak oyuncu çektiği kartla hayvan resimlerinden birini tamamlamış olabilir. Bu durumda da bir hayvanı oluşturan iki kartı bir kenara koyar ve yerden bir kart daha çeker. Böylece elinde yine iki kart olur. Daha sonra sıra diğer oyuncuya geçer ve oyun bu şekilde yerdeki kartlar bitene kadar devam eder. Yerdeki kartlar bittiğinde oyuncuların elinde birbirini tamamlamayan kartlar kalmış olabilir. Ancak bu önemli değildir. Oyun boyunca kim daha çok kart çifti oluşturmuşsa oyunu o kazanır.

Kitap Dünya Çocukları

Dünyada keşfedecek ne çok şey var! Bu kocaman yerde bir sürü ülke, bu ülkelerde yaşayan bir sürü insan var. Bu insanların yiyecekleri, giysileri, evleri, dilleri hep birbirinden farklı. Örneğin, kimi insanlar buzdan evlerde yaşarken, kimileri deriden çadırlarda, kimileriye çamur ve otlardan yapılmış evlerde yaşıyor. Yaşadıkları bölgenin iklim koşulları ve orada bulunan doğal malzemeler yaşamlarını biçimlendiriyor. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan, Nuria Roca'nın yazdığı, Rosa Maria Curto'nun resimlediği, Ayşe Sarioğlu'nun çevirdiği "Bir Uçtan Diğer Uca Dünya Çocukları" kitabı sayesinde dünyanın dört bir ucuna yolculuk edip farklı kültürlerden insanlarla tanışabilir ve onların yaşamlarını görebilirsiniz. Örneğin, Çin'de yaşayan Kai Li, okurlara ülkesindeki yeni yıl kutlamalarını anlatıyor. Afrika'da, Namib Çölü'nde yaşayan Kadi, besledikleri koyun ve keçilerden, onlara yiyecek ve otlak bulmak için nasıl göç ettiklerinden söz ediyor. Avustralya yerlisi Tarita da okurları, babasının çaldığı bir müzik aleti olan "diciridu"yla tanıştırıyor.

Oyun Beden Dili

Dünyada birbirinden farklı birçok dil konuşuluyor. Yalnızca Afrika'da konuşulan dillerin sayısı bile 2000'den fazla. Çocuğunuzla farklı diller üzerine bir sohbet yapabilirsiniz. Bizim ülkemizde hangi dil konuşuluyor? Dünyada başka hangi diller konuşuluyor? Örneğin Almanlar, Brezilyalılar, Hintliler, Avustralyalılar hangi dili konuşuyor? Konuşacak ortak bir dilimiz olmasa ne yapardık? Birbirimizle nasıl anlaşırdık? Bunlara benzer sorular üzerinde konuştuğundan sonra çocuğunuzla birlikte bir oyun oynayabilirsiniz. Bu oyunda herkes aklından bir cümle geçirir. "Çok susadım." "Dışarı çıkmak istiyorum." "Şimdi uyku zamanı." "Ben kedileri çok severim." gibi. Ancak bu cümleyi sesli olarak söylemez. Daha sonra herkes sırayla diğerlerine, bu cümleyi yalnızca bedenini kullanarak hiç konuşmadan anlatmaya çalışır. Diğer oyuncular da onun ne anlatmak istediğini bulmaya çalışır. Bakalım sözcükler olmadan birbirinizi ne kadar anlıyorsunuz?

Fotoğraflar: Thinkstock

Afrika'da yaşıarım,
Devekuşudur adım.
Karşımda seni görünce
Şaşıırıp kaldım...

**Meraklı
Minik**

Fulya Koçak
Fotoğraf: Visual Photos